

Daidallein 10

Juli 2010

Daidallein, E-schrift voor neo-maniëristische literaire teksten

Daidallein 10

Juli 2010

Colofon

Redactie: Leo van der Sterren.

Foto's , illustraties en collages: Leo van der Sterren (tenzij anders aangegeven).

Beheer *website*: Mark van der Sterren, Sam Hortulanus.

Contact: info@daidallein.nl

Kopij

Kopij kan uitsluitend via e-mail aangeleverd worden. Het *e-mail*-adres voor kopij is redactie@daidallein.nl . Inzendingen dienen te voldoen aan de criteria die Daidallein hanteert. Daidallein heeft het oogmerk een podium te bieden aan auteurs die neo-maniëristische literaire teksten vervaardigen of beschouwingen die op enigerlei wijze gerelateerd zijn aan het maniërisme in heden en verleden. Daidallein streeft er naar om enkel en alleen woordkunst in de engere zin van de betekenis van dat begrip op te nemen. Daarbij zal de nadruk op de poëtische woordkunst komen te liggen, onder het motto: gedichten bestaan niet uit gedachten maar uit woorden. En ondanks het feit dat het medium van Daidallein, als een virtueel tijdschrift, elektronisch van aard is, laat Daidallein evenmin op enigerlei wijze elektronisch gemanipuleerde poëzie toe, hoe kunstig die ook vervaardigd moge zijn. Voor wat betreft de omvang van inzendingen bestaat er in principe geen limiet.

De redactie verzoekt auteurs om inzendingen vergezeld te doen gaan van naam (in het geval dat de publicatie onder een pseudoniem plaats dient te vinden: de echte naam), adres, *e-mail*-adres en een korte biografie. Vanzelfsprekend zullen die gegevens, afgezien van de naam van de auteur, niet in Daidallein gepubliceerd worden. De redactie behoudt zich het recht voor om inzendingen zonder deze gegevens niet in behandeling te nemen. Eveneens behoudt de redactie zich, na overleg met de auteur, het recht voor om teksten aan te passen en in te korten. Over afwijzingen van kopij kan niet gecorrespondeerd worden.

Copyright

© Daidallein 2010. Het auteursrecht wordt uitdrukkelijk voorbehouden aan de auteurs op basis van de Auteurswet 1912. Er mag niets uit deze *website* worden overgenomen, opgeslagen op media ter verspreiding onder derden, gepubliceerd of anderszins verveelvoudigd zonder uitdrukkelijke voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

Pagina 2. Colofon

Pagina 3. Inhoud

Pagina 5 Woord vooraf

Pagina 6. Sam Hortulanus: Portret 1

Pagina 7. Henry van Eersel: Gedicht

Pagina 9. Sam Hortulanus: Portret 2

Pagina 10. Gronama: Drie haiku's

Pagina 14. Deel de Jong: Gedicht

Pagina 16. Sam Hortulanus: Portret 3

Pagina 17. Marina van Rantwijck: Gedicht

Pagina 19. Leo van der Sterren: Gedicht

Pagina 26. Sam Hortulanus: Portret 4

Pagina 27. Leo van der Sterren: Vertaling van 'Academic discourse at Havana' van Wallace Stevens

Pagina 33. Leo van der Sterren: De verkaveling in de vrijetijdsbesteding of de beschutte wereld van de Coleridge-vorsing

Pagina 42. Citaten

Pagina 45. Over de medewerkers

Woord vooraf

Levensomstandigheden kunnen verkeren. Zo ligt er een zee van tijd en is er alle gelegenheid om een e-schrift als Daidallein uit te geven, dan weer verandert die situatie radicaal en dringt zich zelfs de gedachte van stoppen op.

Wat vermag de kunst in de maalstroom van het alledaagse, platvloerse woelen van de wereld? Niets. Hoogstens biedt zij een ontsnapping uit die woelingen en troost. Maar na de ontsnapping volgt de terugkeer. En de troost schiet altijd tekort. Desondanks gaat Daidallein verder, zij het onder een gesternte van opportunisme. Bij veel kopij zal een aflevering navenant uitdijen; bij weinig kopij slank blijven. Maar altijd zal elke aflevering in het teken staan van het even speelse als problematische, even wereldwijze als wereldvreemde, even zinvolle als zinledige maniërisme.

Daidallein #10 bevat bijdragen van Sam Hortulanus, Henry van Eersel, Gronama, Deel de Jong, Marina van Rantwijck en ondergetekende.

Leo van der Sterren

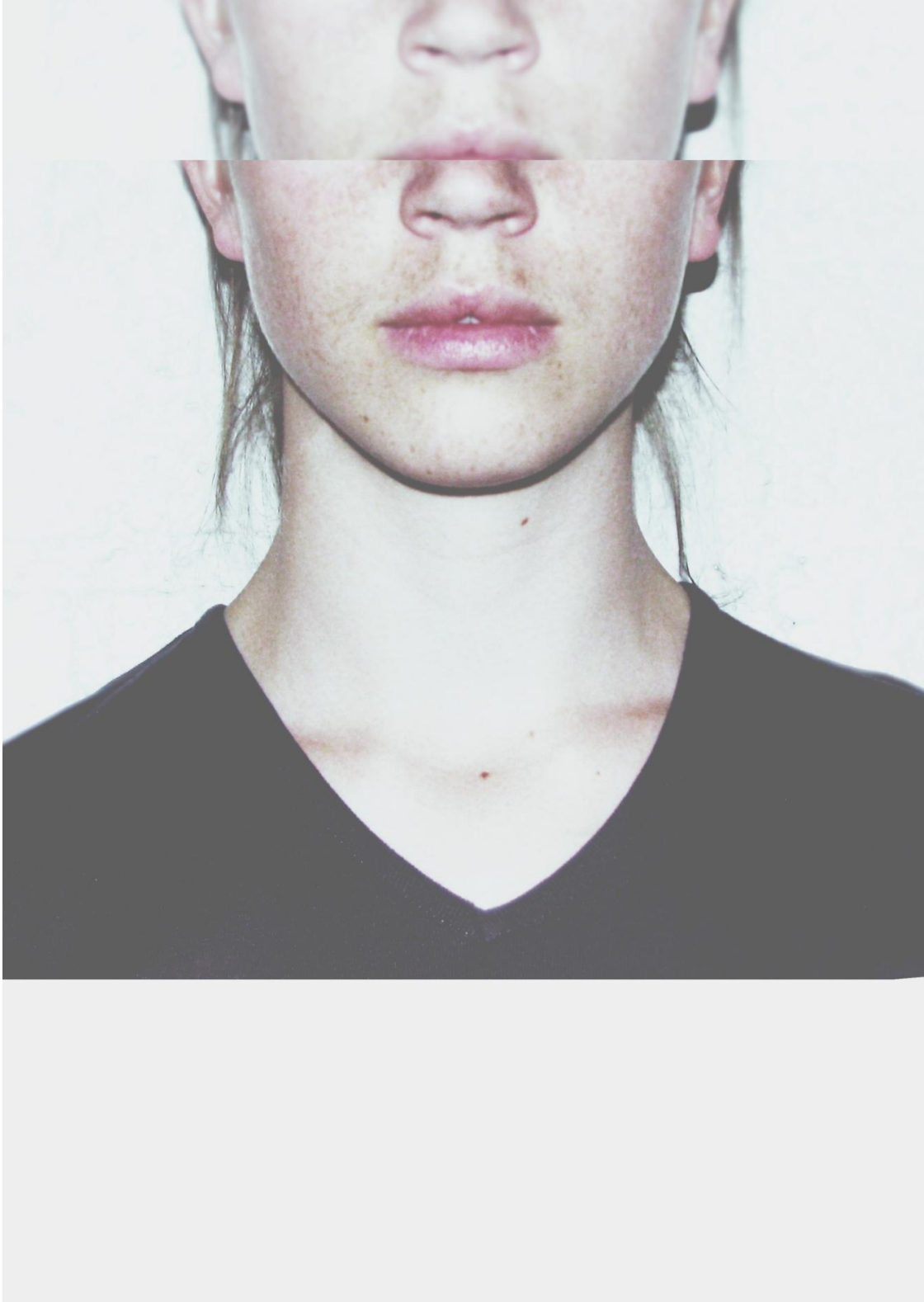

© Sam Hortulanus

Henry van Eersel: Gedicht

Proeve van bekentenislyriek

Ik zeg wat zich heeft voorgedaan
en dat het feit door mij veroorzaakt is.
Ik zeg dat het niet meer gebeuren zal,
beschrijf de preventieve regelen van maat.
Ik zeg: nu zal het goed zijn. Er zij licht.
Geassembleerd op
een rozige affuit
een afgeladen scheepskanon.

© Sam Hortulanus

Gronama: Drie haiku's

@ haiku

@ @ @ @ @
@ @ @ @ @ @ @
@ @ @ @ @

! haiku

! ! ! ! !
! ! ! ! ! ! !
! ! ! ! !

? haiku

? ? ? ? ?

? ? ? ? ? ? ?

? ? ? ? ?

Deel de Jong: Gedicht

Kattegismus, variatie 2

mijn gazebo van de kasbha
zag ik pas in gaza terug maar
voor memorie nu geen tijd er heerst
crisis binnen de mooie moorse
muren de fez is van de foto
gepurgeerd de winkels zijn
gesloten gebarricadeerd het schieten
neemt geen einde verweekeld
in schermutselingen raketten
vliegen heen er komen bommen
terug per kerende post als het
ware de stumpers van de straat de goot
staat blank van bloed ik zei
het toch vermenetekelde het
toch schreef het in de lucht
die zwavelzwanger was
en op ontploffen stond vooral
vanuit de lepe steegjes daar
vallen boerka's niet op en daarom
zou je wel omgeven naar de
omgeving van akra willen
gaan een varende kruis daar staat
weer duimendik te doen en
er steken bonte mutsen boven
de kantelen uit die vormen
een gemakkelijk doelwit
maar waarom niet doelzwart
of doelrood en wat is er mis
met het bemannen van
de mantra's tijdens de hadj
en in de moslimcatechismus wat
geeft aanstoot wie stoot zich aan
sonore klanken van de stamelende
stemmen die aanstellerig primer mi
carucho zingen in de nacht voor
de koning van soba hadadezer die
wiegen als salome met haar gebruide
huid en fluiten opdreunen zingen
tot over de mooie moorse muren
de mooie moorse nacht het nest
vol complexe slangendans

© Sam Hortulanus

Marina van Rantwijck: Gedicht

Spaandad

Angoton, σ angoton.

*Snaricum en laricum,
malaricum.*

*Angoton wee, angoton hoe. En
poens?*

*Mokummer blaridon en laridon
malaridon.*

*Ḑ angoton negoisse toe de
mèrema. En loens.*

*Khieu manasse modem midem
madem.*

*Snalricum en alricum
almaricum*

*Angoton, σ angoton, verzele
moens.*

Leo van der Sterren: Gedicht

Februari's rapsodie

Voorhang, Firmament, Mistwolk,
Woning, Burcht, Oord, Wolkgevaarte.
Februari is de wreedste maand.
Februari is een echte rotzak.

Met eeuw 21
begint eeuw 19 opnieuw.

Ambrosia Ambitie.
Vertaling van uw zakelijke strategie
in hapklare oplossingen (*plug & play*).
Van lang belang voor de succesfactoren van
uw onderneming. Met de juiste partner,
die van de strakke aanpak, ligt verlossing op
de loer. Scharniert de deur laks op een kier.
De wind weergalmt door openingen.
Gebrul krult uit het bramenbos.
De kelen braken stijf gehuil.
De sferen donkeren. Het tempelgordijn
scheurt middendoor. Entree van
de man met baard, een lang gewaad
om zijn lijf, een ripariaanse man,
een van de steden rond het meer,
een van de oevers en de drempel.

De Voorhang schuift des morgens open
en in de avond dicht. Daartussen speelt zich
de klucht des levens af. De Voorhang dient
geen ander doel dan elke dag opnieuw
de schepping te vernieuwen.

Nihilistisch blijft het sneeuwen,
de vlokjes amper zichtbaar.
Voortdurend dat geëmmer.
Dat vlees noch vis. Dat hom noch kuit.
Dat ellenlange saai van draad.

Firmament vormt het decor waarin de zon,
de sterren en de maan gehangen zijn.
Er prijkt ook een paleis op dat toneel,
gesitueerd in een verrottend Monte Carlo.
of een afbladderend Havanna.
De dichters van het dromen drinken er hun thee
en voeren er hun academische discoursen.

Gezegend wie zijn kruis draagt.
Verheven in de wasdom van de geest.
Niet van belang het lichaam,
van klei en laag het lijf.
Vergeten in de rijkdom van de geest.
Gezegend al wie komt
in de naam des Heren.

Zij die uittraden, zij beraden zich.
Dat elke hoorder van het Evangelie
wel leeft onder Gods ijs van
bekering en geloof aan al
wat God aan hem wil openbaren.
Dus niet bij voorbaat recht op
genade en op zaligheid.
Slechts de rechtvaardigen.
Enkel de uitverkorenen.
Elite. Kern. Kerntaken.
Coördinatie en administratie
van de processen van productie,
van kladversie tot gereed gedicht.

Tweesnijdend Zwaard Solutie
realiseert een optimaal effect
voor ondernemingen doordat
een projectmatige aanpak
vertaald wordt in een stappenplan,
van advies tot complete uitbesteding.

Weeft de mystische maten
van dans, muziek en lichtgedaanten.

Mistwolk is het toneel der molenstenen
waarmee het graan gemalen wordt
voor de rechtvaardigen.

Uniek in dit concept is
dat er verschillende niveaus
van integrale werking zijn
die in verschillende verbindingen
maar ook afzonderlijk van
elkaar zijn aan te wenden.
Met goud op snee.

In Woning ligt het hemelse Jeruzalem
waar de tempel en het altaar zijn gebouwd.
Michaël voltrekt zijn offerandes hier.

Ambrosia Ambitie stroomlijnt
het proces van order tot contanten.
Ambrosia Ambitie maakt het mogelijk
om alle schakels in de toevoerketen
te integreren als gevolg waarvan
een efficiënte, effectieve samenwerking
ontstaat. Dat levert schaalvoordeel en een
reductie van loonkosten op.

In Burcht zijn scharen engelen
die dienen in de hoogste dienst,
gehuisvest. Die des nachts zijn lied
vertolken en die overdag de stilte
bewaren ten behoeve van
de heerlijkheid van Israël.

In de documentaire leren we
Machtilda Mooimans kennen,
een moeder, 32 jaar, van zeven
kinderen die zo'n achttien uur
per etmaal met haar minnaar in
de vreugdevolle virtuele wereld
van Dubbellevens doorbrengt.
Ofschoon ze hem nog nooit in
de werkelijke wereld heeft ontmoet,
verlaat ze zekerheden en gezin voor
die niet geziene, onbekende man
uit een fictief bestaan.

Ja, *ambushmarketing* –
met goud op snee.
En voorgrondzangeressen.
Beyoncé en Lady Gaga.
De vrouwen in het zwart.
Geprononceerd en pront.

Weet wat in duisternis gehuld is.
Onthult wat diep verborgen ligt.
Bij hem is alles licht.

Dit zijn niet zomaar fans, fanaten,
fanatici, maar voetbalhogepriesters.
Iedere zondagavond nemen zij
met hun recorders de samenvattingen
van de wedstrijden op. Die zij vervolgens
analyseren en bediscussiëren.
De vrouwen tergen zij, alsook de hemel.

Die van de steden aan de meren,
die van de oever en de drempel,
hij voert u naar verlossingsland.

De vlokken zijn niet zichtbaar
tegen het wit van dichte lucht.
De vlokken zijn niet romantisch meer.

Stroomdiagrammen of stroomschema's:
schematische voorstellingen,
de vloeifiguren, vlietgestalten,
de stroomgebieden van processen.

De mannen in het zwart,
in zuiverheid uitmuntend,
en goedheid gevend. Wijn en brood.
Placide nemen zij de lammetjes
onder hun hoede, op hun schoot.
Met goud op snee.

In Oord liggen de schatten van de hagel.
Hier leeft de schadelijke dauw.
De ronde druppels wonen er.
De kamers van de wervelwind en storm
liggen er aan een gang van vuur.

We zijn het eindeloze vallen van
de sneeuw zo zat. Wie wit van oudheid is,
zou moeten mogen sterven. Wie oud
van witheid is, wordt weergebaard.

Gezichten bikkelen gespannen.
Verwongen staan gelaten.
De trekken spannen zich bezeten.
Verbijten de gekrenkte trots.
De leugen kleurt de konen.

Voor het bereiken van
een optimale integratie biedt
Tweesnijdend Zwaard Solutie
een pantheïstische portfolio
met allerhande boterharde
en suikerzachte waar.

Weeft nu het web
van de mystische maten,
van de diepten van de hemel
en van de einden van de aarde.

Ambrosia Ambitie.
Niet slechts dat je steeds meer
wilt zijn en hebben, dat
als je het ene bent, je
het andere wilt zijn, dat
als je het ene hebt, je
het andere wilt hebben.

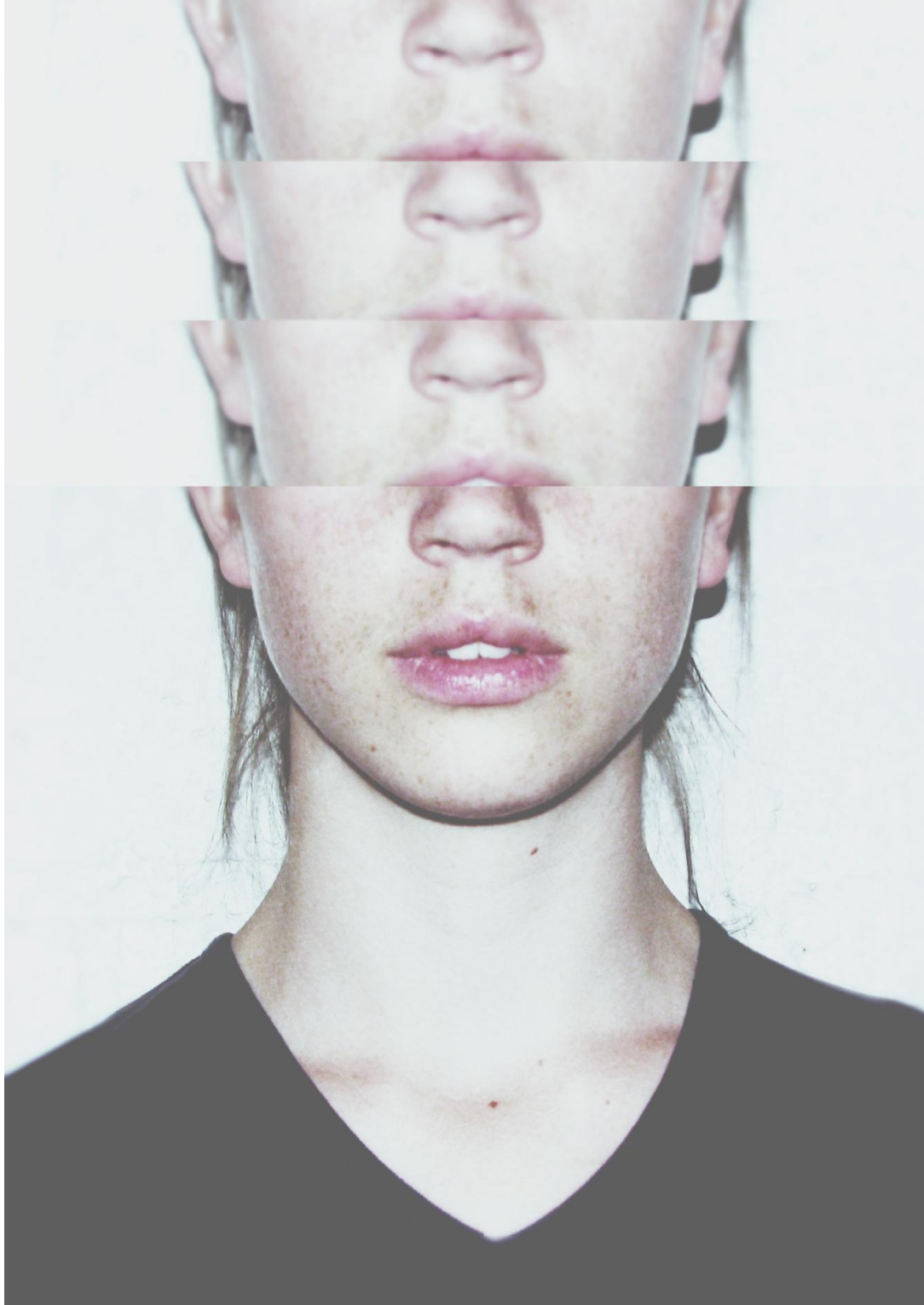
Titaan, vigeert de uitverkiezing.
De benjamins regeren het gewest
met wijsheid, decorum en beleid.
De verlossingen staan aan,
Titaan, zelfs in dit ondermaanse.

Wolkgevaarte biedt onderdak aan
rechtvaardigheid en oordeel en genade,
aan de schatten van leven, vrede, zegen,
aan de zielen der rechtvaardigen,
aan de geesten en de zielen
van hen die zo meteen geschapen zullen worden.
Daar woont de dauw waarmee de Heilige,
gezegend zij hij, de gestorvenen verkwikt.
Ook zijn er Ophanijnen, Serafijnen,
de engelen die dienen in de hoogste dienst.
En daar prijkt ook de troon van glorie, waar
de Koning op gezeteld is, de God die leeft,
verheven zittend boven alles in de wolken.
Slechts ijsgevaarten drommen rond hem samen.

Brand de kerken en de kloosters plat.
Demp de poelen van de witte satan,
de wonden in het lichaam van de geest,
de pap van pus die kookt loopt over,
de etter van cynisme en hypocrisie.
Het groen en gele groezelige zaad
uit de schoot die kolkt loopt over.

De KPI's regeren in het land
waar toen de KPI's vigeerden.

Februari is een echte rotzak.
Februari is de wreedste maand.
Wolkgevaarte, Oord, Burcht, Woning,
Mistwolk, Firmament, Voorhang.

© Sam Hortulanus

Leo van der Sterren: Vertaling van 'Academic discourse at Havana' van Wallace Stevens

Wallace Stevens: Academic discourse at Havana¹

I
Canaries in the morning, orchestras
In the afternoon, balloons at night. That is
A difference, at least, from nightingales,
Jehovah and the great sea-worm. The air
Is not so elemental nor the earth
So near.

But the sustenance of the wilderness
Does not sustain us in the metropolises.

II
Life is an old casino in a park.
The bills of the swans are flat upon the ground.
A most desolate wind has chilled Rouge-Fatima
And a grand decadence settles down like cold.

III
The swans...Before the bills of the swans fell flat
Upon the ground, and before the chronicle
Of affected homage foxed so many books,
They warded the blank waters of the lakes
And island canopies which were entailed
To that casino. Long before the rain
Swept through its boarded windows and the leaves
Filled with encrusted fountains, they arrayed
The twilights of the mythy goober Khan.
The centuries of excellence to be
Rose out of promise and became the sooth
Of trombones floating in the trees.

The toil
Of thought evoked a peace eccentric to
The eye and tinkling to the ear. Gruff drums
Could beat, yet not alarm the populace.
The indolent progression of the swans
Made earth come right; a peanut parody
For peanut people.

¹ Wallace Stevens, 'Collected poetry & prose'. New York, N.Y., 1997, pp. 115 – 117.

And serener myth
Conceiving from its perfect plenitude,
Lusty as June, more fruitful than the weeks
Of ripest summer, always lingering
To touch again the hottest bloom, to strike
Once more the longest resonance, to cap
The clearest woman with apt weed, to mount
The thickest man on thickest stallion-back,
This urgent, competent, serener myth
Passed like a circus.

Politic man ordained
Imagination as the fateful sin.
Grandmother and her basketful of pears
Must be the crux for our compendia.
That's world enough, and more, if one includes
Her daughters to the peached and ivory wench
For whom the towers are built. The burgher's breast,
And not a delicate ether star-impaled,
Must be the place for prodigy, unless
Prodigious things are tricks. The world is not
The bauble of the sleepless nor a word
That should import a universal pith
To Cuba. Jot these milky matters down.
They nourish Jupiters. Their casual pap
Will drop like sweetness in the empty nights
When too great rhapsody is left annulled
And liquorish prayer provokes new sweats: so, so:
Life is an old casino in a wood.

IV
Is the function of the poet here mere sound,
Subtler than the ornatest prophecy,
To stuff the ear? It causes him to make
His infinite repetition and alloys
Of pick of ebon, pick of halcyon.
It weights him with nice logic for the prim.
As part of nature he is part of us.
His rarities are ours: may they be fit
And reconcile us to our selves in those
True reconciling, dark, pacific words,
And the adroiter harmonies of their fall.
Close the cantina. Hood the chandelier.
The moonlight is not yellow but a white
That silences the ever-faithful town.

How pale and how possessed a night it is,
How full of exhalations of the sea...
All this is older than its oldest hymn,
Has no more meaning than tomorrow's bread.
But let the poet on his balcony
Speak and the sleepers in their sleep shall move,
Waken, and watch the moonlight on their floors.
This may be benediction, sepulcher,
And epitaph. It may, however, be
An incantation that the moon defines
By mere example opulently clear.
And the old casino likewise may define
And infinite incantation of our selves
In the grand decadence of the perished swans.

Academische verhandeling in Havanna

I

Kanaries in de ochtend, orkesten
's middags, ballonnen in de avond. Dat is,
ten minste, een verschil met nachtegalen,
Jehova en de grote zee worm. De lucht
is niet zo elementair noch de aarde
zo na.

Maar het onderhoud van de wildernis
onderhoudt niet ons, hier in de metropolen.

II

't Leven is een oude casino in een park.
De snavels van de zwanen plat op de grond.
Een barre wind heeft Rode Fatima verkild
en grote decadentie daalt als koude neer.

III

De zwanen...voor de snavels van de zwanen plat
op de grond vielen, en voordat de kroniek
van kunstig lof zoveel boeken klopte,
bewaakten zij de blanke wateren der meren
en het eilandbaldakijn bestemd
voor dat casino. Lang voordat de regen
door zijn vensterplanken joeg en bladeren
zijn korstige fonteinen vulde, tooiden zij
de schemers van de mythe Pinda Khan.
De eeuwen van uitmuntendheid in spe
rezen uit eden en werden de troost
van trombones, zwevend in de bomen.

De last

van denken bracht een rust, excentrisch voor
het oog en klingend voor het oor. Bars slagwerk
kon slaan, maar alarmeerde het volk niet.
De trage vorderingen van de zwanen, goed
voor de aarde; een pinda-parodie
voor pinda-mensen.

En serener mythe
vervuld van zijn perfecte overvloed,
flink als juni, vruchtbaarder dan de weken
van rijpste zomer, altijd talmend om
de heetste bloem te strelen, om opnieuw
de langste klank te slaan, om weer in wier
de klaarste vrouw te hullen, om de dikzak
te tillen op de dikste hengstenrug,

deze urgente, knappe mythe kwam
langs als een circus.

Politieke man riep
verbeelding uit als de fatale zonde.
Grootmoeder en haar mand vol peren
moeten de crux voor ons compendium zijn.
Da's wereld zat, en meer, als men haar dochters
voegt bij de meid van perzik en ivoor
voor wie de torens zijn gebouwd. Des burgers borst,
en niet een tere ether, ster-doorspiest,
moet de plaats zijn voor wonderlijks, tenzij
dat wond're trucs zijn. De wereld is niet
het speeltje van slaaplozen noch een woord
dat wereldwijde pit verlenen zou
aan Cuba. Schrijf de melkige boel neer.
Die voedt Jupiters. Hun terloopse pulp
zal als zoets in de lege nachten druipen
als erge rapsodie wordt afgelast
en borrelig gebed nieuw zweet opwekt: zo, zo;
't leven is een oude casino in een bos.

IV

Is des dichters functie hier alleen geluid,
subtieler dan de bontste profetie,
voor een vol oor? Het zorgt ervoor dat hij
zijn oneindige herhalingen en gehalten
van keur van ebben en ijsvogels maakt.
Verzwaart hem met fijne rede voor stijven.
Als deel van natuur is hij deel van ons.
Ons is zijn raarheid: dat zij geschikt is
en ons met onszelf zoent in deze ware
zoenen, woorden, denker, conciliërend,
en de handiger harmonie van hun val.
Sluit de kantine. Kop de kandelaar.
Het maanlicht is niet geel maar van een wit
dat de voortdurend trouwe stad verstilt.
Hoe bleek en hoe bezeten deze nacht is,
hoe vol van exhalaties van de zee...
Al dit is ouder dan zijn oudste hymne,
heeft niet meer waarde dan het brood van morgen.
Maar laat de dichter daar op zijn balkon
spreken, de slapers zullen in hun slaap bewegen,
ontwaken, en het maanlicht op de vloer bezien.
Dit zou kunnen zijn: benedictie, tombe
en grafschrift. Dit nu zou ook kunnen zijn:
een incantatie die door louter voorbeeld

de maan uitbundig helder tekent.
Het oude casino kan de eeuwige
incantatie van onszelf tekenen
door de decadentie van de dode zwanen.

Leo van der Sterren: De verkaveling in de vrijetijdsbesteding of de beschutte wereld van de Coleridge-vorsing

Sedert enige jaren verdiept schrijver dezes zich in de Engelstalige literatuur die rond de eeuwwisseling van de achttiende en negentiende eeuw werd vervaardigd. Het zwaartepunt van die vrijetijdsbesteding – want dat is het voor iemand die met een werkweek van veertig uren opgezadeld zit – ligt op het leven en het oeuvre van de Engelse dichter en denker Samuel Taylor Coleridge in wiens bestaan het jaar achttienhonderd als een soort spil steekt: hij is geboren in 1772 en gestorven in 1834. En hoeveel kritische noten en kanttekeningen er ook geplaatst mogen worden bij zijn persoon, zijn werk en zijn rol in de cultuur van zijn tijd en daarna, dat Coleridge tot de bepalende persoonlijkheden van de cultuur behoort, lijdt geen twijfel.

Meestentijds begint de kennismaking met Coleridge aan de hand van diens gedichten die tot de canon van de Engelstalige literatuur behoren: ‘The Rime of the Ancient Mariner’, ‘Kubla Khan’, ‘Christabel’, ‘The Eolian Harp’ en ‘Love’, om er enkele te noemen. Deze en andere gedichten hebben ervoor gezorgd dat Coleridge in zijn tijd beroemd is geworden en dat vervolgens gebleven is. Wanneer door de gedichten de interesse eenmaal gewekt is, wil menige lezer ook kennis nemen van Coleridges overige geschriften. ‘The friend’, ‘Biographia literaria’, ‘Lay sermons’ en ‘Aids to reflection’ volgen wellicht. Of de brieven en de *notebooks*. Echt populair is Coleridges proza niet want net als de gedichten biedt het geen eenvoudige lectuur. Wie echter de tijd en rust neemt om de teksten op zijn gemak te lezen, wordt verrast door de rijkdom die erin schuilt.

Het aanzien dat Coleridge genoot en dat hem nog steeds ten deel valt, heeft ertoe geleid dat er zich op de historische persoon en rondom zijn nalatenschap een onwaarschijnlijk hoge stapel primaire, secundaire en tertiaire literatuur heeft opgehoopt. Wat de primaire literatuur betreft, naast de publicatie van de brieven in vijf delen en van de *notebooks* in tien delen (waaronder enkele vuistdikke), is er de monumentale uitgave van de ‘Collected works’, een project dat bijna is afgerond maar intussen een dertigtal min of meer lijvige boeken heeft opgeleverd.

Voor wat de secundaire en tertiaire literatuur aangaat, op Coleridges leven en op datgene wat hij gedurende dat leven geproduceerd heeft, is een onafzienbare hoeveelheid levensbeschrijvend, analyserend en interpreterend materiaal gedeponneerd. Ter indicatie, de Coleridge-bibliografie in boekvorm – drie boeken, maar daarna voortgezet via het internet – telt ruim tweeduizend bladzijdes. Op biografisch gebied zijn er de boeken van bijvoorbeeld Edmund Kerchever Chambers, Walter Jackson Bate en recentelijk van John Holmes, Rosemary Ashton, Seamus Perry en William Christie. Gezaghebbende studies over Coleridges werk zijn ‘The road to Xanadu’ van John Livingstone Lowes, ‘Coleridge and the pantheist tradition’ van Thomas McFarland en ‘Coleridge: the damaged archangel’ van Norman Fruman (met dat eroto-apocalyptische slothoofdstuk), maar deze studies vormen slechts het topje, minuscuul maar fonkelend, van een reusachtige en nog steeds uitdijende ijsberg.

In het amalgaam van motieven dat aan de totstandkoming van een fascinatie of obsessie voorafgaat, schuilt altijd een bepaalde dosis escapisme, alsof de ene vorm van bestaan tijdelijk voor een andere wordt ingeruild. Een soort dubbelleven dus. De wereld van de Coleridge-studie toont zich als een *manor house* waar iemand zich na een dag

werken in kan terugtrekken, waarin hij kan ontsnappen aan de beslommeringen van alledag. Er bestaat ook een club van Coleridge-adepten, de Friends of Coleridge, waar elke rechtgeaarde bewonderaar uiteraard lid van is. De Coleridge-vorsing is een hobby zoals er talloze liefhebberijen bestaan waar mensen zich in hun vrije tijd helemaal aan geven en waarin ze zich kunnen uitleven en ontplooien.

De wereld van de Coleridge-studie vormt een universum op zichzelf. Er bestaat een enorme hoeveelheid van dergelijke, min of meer geïnstitutionaliseerde kringen. Er zijn verenigingen, genootschappen, sociëteiten. Hockey, honkbal, salsa, samba, bridge en baccarat. Er zijn mensen die zich tegoed doen aan het *spotten* van treinen of vliegtuigen. Hele hordes spelen regelmatig bingo of roulette. Anderen reizen met hun honden van de ene naar de andere hondententoonstelling. Harmonieën, koren, folkloregroepen, volksdansgezelschappen. Er bestaan raceclubs, motorclubs, leesclubs, fietsclubs, seksclubs. En niet te vergeten de ontelbare fanclubs. Er zijn schutterijen, gilden en buurtverenigingen. Er zijn genootschappen die zich laven aan het leven en het werk van Athanasius Kircher of Bruno Giordano of Barbara Cartland. Leonardo da Vinci, Steven Spielberg, Ludwig van Beethoven, André van Duin, Ovidius. Door de eeuwen heen staken menig kerkgenootschap en menige sekte de kop op. De kringen van academici en ruilbeurzen op allerhande gebieden, van liefhebbers van reggae-muziek en van filatelisten constitueren universums op zichzelf. De mensen die zich in deze werelden genesteld hebben, ontbeert het meestal aan enig benul van het bestaan van andere werelden dan de hunne. Men wil in de regel ook niets weten van andere clubs. Eén rol die dergelijke vluchthavens in de levens van mensen spelen, naast factoren als tijdsbesteding en zingeving, is dat individuen zich verenigen met gelijkgestemden ter bevestiging en ontwikkeling van het verhaal van hun identiteit. Door zich samen met soortgenoten te onderscheiden van de rest van de mensheid bepalen en markeren mensen hun positie ten opzichte van hun medemensen. 'Sociale interactie vormt onze identiteit,' schrijft Frank Mieras in zijn boek over de menselijke hersenen, 'Ben ik dat?'. En identiteitsbepaling draagt bij aan de eigenheid van mensen en daarmee aan hun eigenwaarde.

De Coleridge-studie etaleert zich als een statig gebouw waarbinnen de literatuur boven alle twijfel verheven is. De doorsnee Coleridge-*scholar* is een, zich van zijn gezag bewust en daardoor blijmoedig mens die zich ten allen tijde kan optrekken aan bepaalde rotsvaste waarden en zekerheden, zeker als het de status van zijn idool en van de literatuur betreft. Zelfs als het gebouw beschadigingen en deuken vertoont als gevolg van de waaghalzerijen van postmoderne onverlaten binnen het milieu van de Coleridge-vorsing zoals een Kathleen Wheeler, Jerome Christensen en Geoffrey Hartmann, dan nog is hun gereedschap niet krachtig genoeg om het fundament aan te tasten, laat staan het te verwoesten. Er zijn altijd tegenstrevers met voldoende gezag om de demaskerende en demystificerende tendensen en opvattingen van dergelijke opstandige types te ontcrachten. Een andere strategie viseert de uitingen van opstandigheid onschadelijk te maken door ze in te lijven. De kring van de Coleridge-studie is krachtig en vitaal genoeg om kritische geluiden te absorberen waardoor de muiters geen of veel minder schade aanrichten dan wanneer zij uit het wereldje geweerd zouden worden en rancune de toon zal zetten.

Samen met dichters als Blake, Southey, Wordsworth, Byron, Shelley en Keats maakte Coleridge rond het jaar achttienhonderd gedurende een aantal jaren de gevestigde

literaire orde in de Angelsaksische letterkunde uit. Coleridge heeft ook een groot aantal van zijn confraters daadwerkelijk ontmoet. En als men elkaar al niet persoonlijk kende, dan had men in elk geval weet van de anderen en van wat die anderen ondernamen. De literaire historiografie heeft Coleridge achteraf tot een van de grondleggers van de romantiek in Engeland geproclameerd. Coleridge staat op het literaire speelveld voorgoed te boek als een romantisch dichter, als een lid van de club van romantici.

Maar wat betekent dat veel gebruikte woord 'romantiek' nu eigenlijk? En wanneer is iemand een romanticus? Het woord is tot een dermate problematisch begrip geworden, met zoveel onderscheidenlijke betekenissen, zoals alle termen en definities in de literatuurgeschiedenis uitblinken door semantische onbepaalbaarheid, dat het concept vrijwel onbruikbaar is geworden. De Amerikaanse filosoof Arthur Lovejoy gaat zelfs zo ver dat hij zich niet meer van het woord 'romantiek' bedient, maar er 'romantieken' ('romanticisms') van maakt. Desondanks – en paradoxaal genoeg – weet iedereen wel een definitie van de woorden 'romantiek' en 'romantisch' te geven en kan een ieder zo ongeveer zeggen wat er met de begrippen bedoeld wordt, in het bijzonder als die zijn ingebed in een bepaalde context. Die laatste omstandigheid is van cruciaal belang. Het woord 'romantiek' beslaat behalve de omschrijving 'een literaire stroming van rond het jaar achttienhonderd', een nagenoeg onafzienbaar gamma van betekenissen. Je zou kunnen stellen dat die dingen de kwalificatie 'romantisch' verdienen die de verbeelding in werking doen treden of op hol doen slaan. Maar dan wordt het begrip wel heel ver opgerekt.

Romantiek wordt vaak in verband gebracht met liefde. Romantisch is als twee geliefden samen zijn. Op de knieën vallen en een vrouw ten huwelijk vragen, dat is pas romantisch. Vervolgens de dag van de trouwerij, eveneens overladen met romantiek. De foto's van het bruidspaar worden bij een 'romantisch' kasteel genomen of in een 'romantische' tuin. Zo romantisch: de hele dag staat in het teken van de liefde voor elkaar en blijft dat in de tijd daarna vaak ook. Na die ultieme dag vormt voor veel mensen de geïnstitutionaliseerde romantiek van Valentijnsdag – met een groeiend commercieel achterland – een jaarlijks terugkerend romantisch hoogtepunt. Maar romantiek verschijnt in nog weer andere vormen. Zo is er de romantiek van de liefdes- en doktersromannetjes. De bekende reproducties van de schilderijen van zigeunermeisjes ademen voor sommige mensen een sfeer van romantiek uit. De Sissi-films doen het goed qua romantiek. Maar ook daar waar zich ongewone dingen voordoen, wordt vaak het woord romantiek gebezigd, bijvoorbeeld waar avontuur gecombineerd wordt met een liefdesverhaal, zoals in de reeks van Angélique-boeken en -films. Emoties van nostalgie en weemoed krijgen vaak het predicaat romantisch.

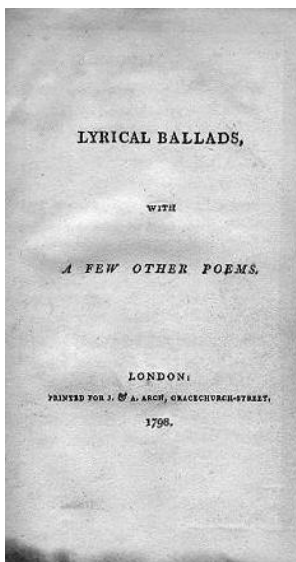
In zijn studie over de 'poëzie in een onpoëtische tijd', 'Ongerijmd succes', gebruikt Thomas Vaessens, hoogleraar Moderne Nederlandse letterkunde aan de Universiteit van Amsterdam en publicist, het woord eveneens: 'Wat is er in de afgelopen jaren met de poëzie, met de dichter en met de literaire infrastructuur gebeurd? Het is er allemaal een stuk minder romantisch op geworden, zoveel is zeker. En het is niet reëel te veronderstellen dat de romantische poëziebeleving van weleer te restaureren valt. In elk geval zal de kleine kring van literaire ingewijden nooit meer het gezag heroveren waarmee hij ooit bepaalde poëzie als vanzelfsprekend op de agenda zette – bij de uitgevers, in de kritiek en in het onderwijs.' Vaessens laat het woord 'romantisch' vallen zonder uit te leggen wat hij met het woord poogt te zeggen, terwijl ook de context geen opheldering biedt. Naar de betekenis, in dit verband, valt slechts te gissen. Ik denk dat hij de ontheiliging van de literatuur bedoelt, de teloorgang van de verhevenheid van de literatuur. Ik vermoed dat Vaessens anticipeert op het moment dat een letterkundige hotemetoot de knuppel van het cynisme in het hoenderhok zal gooien en simpelweg zal postuleren dat literatuur slechts een vorm van amusement vertegenwoordigt. Hoog, verheven en veeleisend amusement wellicht – maar het affronterende woord waar het om draait, amusement, is gevallen. De literatuur is van zijn torenhoge voetstuk gestoten en zal onmachtig zijn om het gladde ivoor opnieuw te beklimmen. Hier gaat drukt dus een weemoed uit naar iets dat onherroepelijk verloren dreigt te gaan of is gegaan.

Romantiek definiëren als 'een literaire stroming van rond het jaar achttienhonderd' lijkt, in combinatie met een opsomming van de kenmerken waardoor genoemde stroming zich onderscheidt van de bewegingen of tendensen die ervoor en erna vigeerden, een afdoende en afgeronde omschrijving van het woord in die specifieke semantische hoek te bieden. Maar die schijn bedriegt. De term romantiek, ook ingeperkt tot zijn engere betekenis van literaire stroming, levert problemen op. Zoals reeds aangegeven: over wat romantiek in die engere semantische zin voorstelt, is intussen zoveel geredetwist dat door de bomen het bos niet meer zichtbaar is. Stapels literatuur zijn er verschenen over het fenomeen 'romantiek' – en vervolgens weer stapels literatuur over die literatuur. Daardoor

is de betekenis van 'romantiek' zo opgerekt dat gesteld kan worden dat er sprake is van een semantische devaluatie. 'Romantiek' kan zoveel betekenen dat het niets meer betekent.

Desondanks geldt voor de doorsnee-gebruiker de term 'romantiek' als een term die zijn houdbaarheid nog steeds niet verloren heeft, althans wanneer de term op de 'zo-ongeveer'-manier wordt aangewend. En wat houden de namen van literaire stromingen nu meer in dan eerstelijns handvaten voor het dagelijkse gebruik om in de literatuur een eerste, grove situering te kunnen doen? Als niet al te nauwkeurige hulpmiddelen om door de geschiedenis van de literatuur te navigeren. Wanneer iemand het heeft over de romantiek in de kunst of literatuur zal het merendeel van diegenen die enige kennis hebben van de kunst of van de literatuur het woord in de eerst plaats associëren met een periode in de tijd rond het jaar achttienhonderd en in de tweede plaats met kunst die niet zozeer door de rede maar meer door het gevoel is gestuurd. Hoe grof en onnauwkeurig ook, mits deze stelling niet door de context van het vervolg gelogenstraft wordt, staan er daarmee twee postulaten die in elk geval niet onwaar zijn.

De literatuurgeschiedenis beschouwt de uitgave van de 'Lyrical ballads' van Wordsworth en Coleridge in 1798 als het beginpunt van de romantiek in de Angelsaksische literatuur. Sinds de romantiek wordt van dichters (en van kunstenaars in het algemeen) expliciet vereist dat zij aan het criterium van de originaliteit voldoen. Getuigt een kunstwerk niet van originaliteit, dan geldt een kunstwerk als mislukt. In de loop van de tijd evolueerde de kunst van de anonimiteit van de gemeenschapskunst in de middeleeuwen naar de kunst van de signatuur in het heden. En tegenwoordig lijkt in sommige gevallen het belang van de signatuur te prevaleren boven het artefact waar die signatuur op prijkt. Die ontwikkeling heeft zich gedurende vele jaren (eeuwen zelfs), maar ook schoksgewijs voltrokken.

In de tijd van de romantiek, rond 1800, groeide de vervaardiging van kunst tot een sterk persoonsgebonden activiteit uit. Het individu was de belangrijkste factor in het scheppingsproces geworden en de weerslag van dat individu in het kunstwerk het belangrijkste element in het kunstwerk. Vandaar de nadruk in die periode op eigenschappen als authenticiteit, spontaniteit en integriteit. Vanaf de tijd van de romantiek

wemelt het in de literatuur van de manifesten, poëtica's, literatuuropvattingen, enzovoort met de daaraan, door de literatuurwetenschap achteraf geconstrueerde stromingen en bewegingen. Daarnaast markeert de tijd van de romantiek het ontstaan van het egodocument in de kunst. Paradoxaal genoeg werd 'Lyrical ballads', althans waar het de eerste uitgaven aangaat, anoniem uitgegeven.

Maar door schrijvers te groeperen en aan die groepen een naam te verlenen die gemeenschappelijkheid suggereert, verliest de literatuurgeschiedschrijving juist die omstandigheid, namelijk dat literatuur door individuen wordt gemaakt, vaak uit het oog. Uit het feit dat schrijvers net als andere kunstenaars samenklitten met vakbroeders wordt afgeleid dat schrijvers dus een gezamenlijk doel hebben waar ze naar streven, in de regel een zich afzetten tegen andere groepen of tegen de traditie. Maar meestal strookt dat in het geheel niet met de werkelijkheid. Indien schrijvers het gezelschap van elkaar opzoeken, doen zij dat omdat een gemeenschappelijke bezigheid en interesse hen samenbrengt. Hondenliefhebbers, Opel Manta-adepten en postzegelverzamelaars verenigen zich ook in clubs. Dus waarom literatoren niet? Schrijvers zijn immers ook maar gewone mensen.

Niettemin blijven schrijvers die zich weten te ontdoen van de invloed van voorgangers, die instaat zijn om hun eigen idiosyncratische weg weten te vinden (en in die zin een VENT blijken te zijn om een ouderwets en reeds lang vervlogen begrip uit een nog steeds lopende discussie maar weer eens te gebruiken) eerst en vooral individuen die aan niets anders gehoorzamen dan aan hun eigen allerindividueelste intuïtie. Dat is in alle tijden zo geweest. De ontwikkeling sinds de romantiek – of eigenlijk sinds de middeleeuwen; de romantiek vormde slechts een stroomversnelling – legde sterker dan voorheen de nadruk op dat individueel onderscheidende, maakte daar als het ware een soort ongeschreven programmapunt van en van daar uit evolueerde de persoonlijkheidseis tot een soort normatieve categorie.

Ook werd binnen de kunsten vooruitgang plotseling tot een noodzakelijk verschijnsel gebombard, een dialectisch proces dat zich als volgt onder woorden laat brengen: traditie (these); afzetten tegen traditie en iets nieuws ondernemen (antithese); het nieuwe tot traditie laten geworden (synthese), waarna het hele proces van voren af aan begint. En omdat schrijvers nu eenmaal samenklitten en er, door allerlei soorten kruisbestuiving, maar ook door toedoen van het toeval, in verschillende landen vaak analoog gedachtegoed ontstaat, wordt de indruk gewekt van stromingen als fenomenen die empirisch gedetecteerd kunnen worden. De kunst zelf heeft vrolijk en niets vermoedend aan dit theater in een rivierenlandschap meegewerkt, tot zij (de kunst) op zeker ogenblik moest vaststellen dat deze hele gang van zaken tot een *sine qua non* voor zichzelf was uitgemond (of ontaard, voor wie het negatief wil stellen). De literatuurgeschiedschrijving, die een eigen leven is gaan leiden, heeft te maken met individuen met verschillende temperamenten en humeuren die geschriften voortbrengen. Jaren na dato maakt de literatuurwetenschap er een begin mee om die voortbrengsels en hun makers te classificeren en categoriseren waarbij tijdgenoten vaak onder eenzelfde noemer geschaard worden. Dan ontstaat het beeld van een soort dialectisch meanderende progressie (ook vooruitgang in waarde; de kunst van nu lijkt altijd 'beter' dan die van vroeger), van stromingen en bewegingen die zich (vadermoord, generatieconflict) afzetten tegen de gevestigde orde, tegen de traditie. Het hele verhaal van de literatuurgeschiedenis is een arbitraire en artificiële constructie die de uiterst complexe werkelijkheid weinig tot geen recht doet en slechts op een 'zo-ongeveer'-manier aan te wenden is.

Thomas Vaessens stelt in 'Ongerijmd succes' dat de sinds de romantiek aangevangen richtingenstrijd in de literatuur ten einde is. 'De huidige poëzie onderscheidt zich van die uit de moderne traditie van de negentiende en twintigste eeuw door radicale democratisering en (vreedzame) verkaveling. Het poëzieleven speelt zich niet meer af rondom één centrum waarin iedereen probeert binnen te dringen. Er zijn vele centra ontstaan en er is geen overeenstemming over de hiërarchie daartussen.' Er zullen inderdaad meerdere centra opdoemen. En zal de verkaveling inderdaad vreedzaam verlopen, dan louter en alleen omdat de leden van de verschillende centra geen weet zullen hebben van het bestaan van andere centra of, indien wel, de andere centra simpelweg zullen negeren.

Het klinkt in deze tijden van intellectuele democratisering en artistieke nivellering misschien als vloeken in de kerk maar hoe de literatuur er werkelijk voor staat valt niet te negeren. Die toestand heeft niets met democratisering of nivellering te maken. De literatuur in engere zin, de traditionele literatuur, op papier, met uitsluiting van de performance, de elektronisch gemanipuleerde of bewerkte literatuur, enzovoort, behoort exclusief aan een bepaalde, vrij nauwkeurig te omschrijven elite toe en die radicale eigendomsverhouding is geconditioneerd door het feit dat de rest van de mensheid zich niets (meer) van die specifieke verschijningsvorm van literatuur aan zal trekken. Het uitgelezen gezelschap rondom de literatuur met een grote letter l zal in zijn schulp kruipen en zal zich afsluiten voor alles om zich heen. Eventuele reacties (als die er al zijn) van de beoefenaars van andere soorten literatuur zullen vakkundig genegeerd worden met als motief dat het andere takken van sport betreft. Het zijn simpelweg verschillende clubs geworden. En zij die zich vanuit hun eigen club nog bemoeien met andere clubs zullen merken dat hun salvo's afglijden tegen het gladde oppervlak van de stolp waaronder elke club zich terug getrokken heeft. Uiteindelijk zullen zij die club laten voor wat hij is en eieren voor hun geld kiezen. Daarmee is het einde van de grensoverschrijdende discussies ingeluid.

'Every profession is a secret society,' zo vat de Amerikaanse componist Virgil Thomson de situatie laconiek maar adequaat samen. De beoefenaars van de verschillende soorten van literatuur zullen zich verschansen in hun eigen clubgebouwen. Zonder nog kennis te (willen) nemen van overige werelden zullen zij hun wereld koesteren en voeden. En binnen elke onderscheidenlijke wereld zal net als vroeger de richtingenstrijd weer in alle hevigheid opblaaien. Elk van die werelden zal met tradities te maken krijgen en met het zich afzetten tegen die tradities. Binnen de pluriformiteit zullen er zich opnieuw vertakkingen manifesteren. Het proces van verregaande versnippering is daarmee onafwendbaar ingezet. In plaats van dat er een einde aan de richtingenstrijd komt, zal er juist een veelvoud van debatten en polemieken ontstaan. Binnen de onoverzichtelijke pluriformiteit van de literatuurwetenschap is er één specifieke tak gevestigd die zich het Coleridge-onderzoek mag noemen, een coterie die een veilig milieu constitueert waarin personen van gelijke gezindheid de strijd met elkaar aangaan maar waarin in elk geval geen appels met peren vergeleken worden.

Diegenen die in de wereld van de Coleridge-vorsing vertoeven, houden zich onledig met de literatuur, *in casu* de literatuur uit de tijd van de zogenaamde romantiek, de periode rond het jaar achttienhonderd. In hun beleving is literatuur heilig. Literaire werken

kenschetsen als vormen van amusement, zij het dan veredeld en verheven en gesublimeerd amusement, zou een dolkstoot in de rug van de Coleridge-vorsers behelzen, maar de leden van die kleine en fijne elite hebben zich allang geharnast tegen dergelijke verraderlijke en gemene aanvallen. Lieden die zich verlagen tot dit soort uitingen worden genegeerd of doodgezwegen. Onverlaten die fundamenteel onvertogen woorden over Coleridge distribueren worden bestempeld als non-existent. Zulke lieden hebben geen benul waar ze het over hebben. Dat alles geschiedt vanuit de veilige veste van de Coleridge-studie, dat *fortified manor house* waarvoor de fundamenteen rond het jaar achttienhonderd zijn gelegd en dat in tweehonderd jaar naar alle kanten is uitgebouwd en terdege versterkt.

Citaten

'From what has been said in the foregoing chapters, it is easy to perceive what imperfection there is in language, and how the very nature of words makes it almost unavoidable for many of them to be doubtful and uncertain in their significations. To examine the perfection or imperfection of words, it is necessary first to consider their use and end: for as they are more or less fitted to attain that, so they are more or less perfect. We have, in the former part of this discourse often, upon occasion, mentioned a *double use of words*.'

John Locke, 'An essay concerning human understanding. Edited with an introduction by Peter H. Nidditch'. Oxford , 1979 [1975], pp. 475 – 476.

Anna I:

'Meine Schwester ist schön, ich bin praktisch.
Sie ist etwas verrückt, ich bin bei Verstand.
Wir sind eigentlich nicht zwei Personen,
sondern nur eine einzige.
Wir heissen beide Anna,
wir haben eine Vergangenheit und eine Zukunft,
ein Herz und ein Sparkassenbuch,
und jede tut nur, was für die andre gut ist.
Nicht war, Anna?'

Anna II:

'Ja, Anna.'

Bertolt Brecht, 'Die sieben Todsünden'.

'ATESCH. Ce mot signifie, en langue Persienne *le feu*; les Turcs s'en servent aussi. *Atesch Knaneh & Atesch Kedah*, Maison du feu; c'est un Temple des Mages ou des Disciples de Zoroastre , dans, lequel le feu est soigneusement gardé & révééré. Kischtash, fils de Lohorash, cinquieme Roi de Perse de la Dynastie des Kaianides, fut le premier qui, ayant embrassé la Religion des Mages, que Zerdascht lui avoit enseignée, fit bâtir plusieurs de ces Temples pour le culte du feu. Le mont Alborz, dans la Province d'Adherbigian s'est rendu fameux par le grand nombre de ces edifices qui y étoient avant le Mahométisme. *Atesch Perest, Adorateur du feu*: c'est ainsi que les Persans appellant un Sectateur de Zoroastre; on lui donne encore le nom de *Ghebr & de Parsi*.'

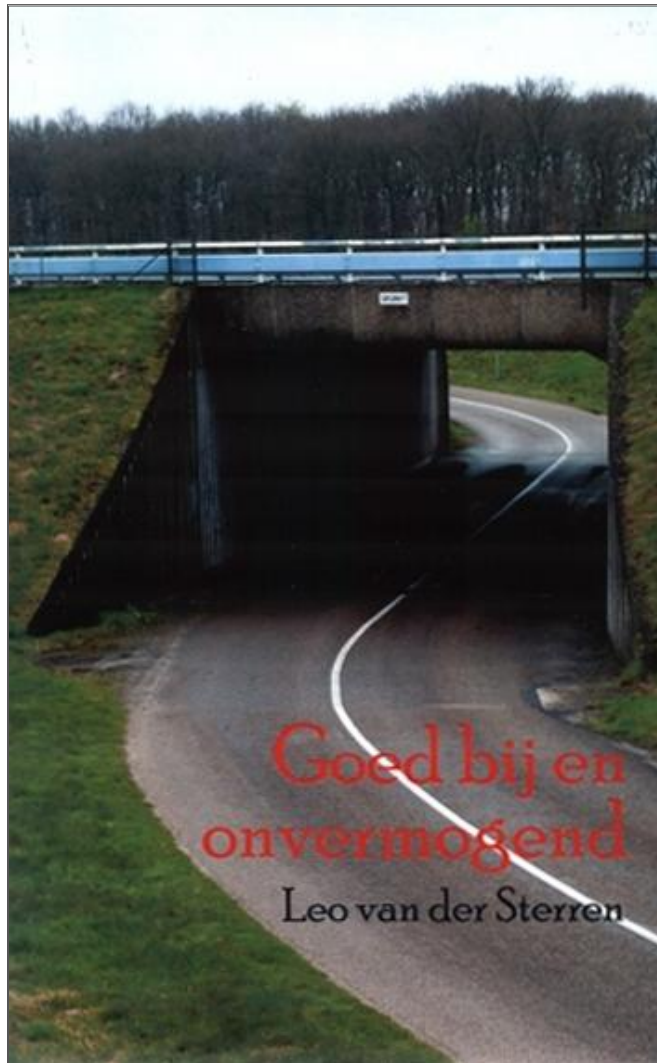
'Enjoy yourself, it's later than you think.
Enjoy yourself, while you're still in the pink.
The years go by, as quickly as you wink.
Enjoy yourself, enjoy yourself,
it's later than you think.'

Tekst: Herb Magidson. Van het album 'More Specials' van The Specials (1980).

'Toch denk ik binnenkort weer één en ander te kunnen verrichten. Eerst een beetje meer adem, want...een *hoge toon in poëzie brengt geen longlijder voort* (citaat uit het hoofd, dus, in geval van onjuistheid, excuseerbaar).'

Brief aan Eduard du Perron van 9 november 1927. In: Paul van Ostaijen, 'Brieven uit Miavoye'. Antwerpen, Amsterdam, 1932, p. 28.

Leo van der Sterren: 'Goed bij en onvermogen'

'Goed bij en onvermogen' bevat zes verhalen die vanaf 1980 tot stand zijn gekomen. De hoofdpersonen in de verhalen wekken de indruk normale mensen te zijn die de teugels van hun levens naar behoren in handen hebben. Die waarneming bedriegt, want het toeval doet hen in onvoorziene omstandigheden en ongewenste situaties belanden. Daaruit kunnen ze geen uitweg meer vinden. Ze kunnen niet anders dan berusten, en vaststellen dat tegenspartelen net zo zinloos is als het bestaan dat zij leiden.

Aantal pagina's: 156.

ISBN: 978-90-8834-439-8.

'Goed bij en onvermogen' is te bestellen bij Uitgeverij Boekscout.nl:

www.boekscout.nl

Over de medewerkers

Henry van Eersel (1975) is amateurschrijver.

Gronama (1965), dichteres en beeldend kunstenaar, houdt zich sinds 2006 intensief bezig met het fenomeen taal. Van te lijf gaan tot subtieler, alles kan in haar filosofie. Haar werk was met regelmaat te consumeren in en bij onder andere Prado, Permafrost, Weirdo's, Op Ruwe Planken, Parmentier, 't Prieeltje, OpSpraak, Schoon Schip, Krakatau.

Sam Hortulanus (1988) studeert Multimedia Vormgeving op de Eindhovense School. Na deze opleiding zal de kunstacademie in Tilburg volgen. *Website:*
www.mediavormgever.net/~Hortulanus

Deel de Jong (1981), woonachtig te Dordrecht, werkt als administratief medewerker bij een groothandel in levensmiddelen. Hij publiceerde gedichten en verhalen in diverse tijdschriften waaronder Daidallein.

Marina van Rantwijk (1982) is beeldend kunstenaar. Met een aantal gedichten in Daidallein #8 zette zij haar eerste schreden op het poëtische pad.

Leo van der Sterren (1959) heeft gedichten, verhalen en essays gepubliceerd in onder andere De Gids, Maatstaf, Optima, Hollands Maandblad, De Parelduiker en Gierik & Nieuw Vlaams Tijdschrift. In juni 2008 is de verhalenbundel 'Goed bij en onvermogen' verschenen.

Mark van der Sterren (1988) is werkzaam als medewerker bij een bedrijf op het gebied van telecommunicatie.